

Referat af møde i arbejdsgruppen ved Nivå Bugt Strandenge mandag den 11. marts 2019

Til stede: Annette, Lise, Walther, Anders, Michael K., Birgitte, Peter, Lene, Jan, Dorthe, Uffe, Emilie Nicoline Schmidt (ENS) og Maria Elisabeth Laursen (MEL) (FVF sekretariat)

Afbud: Lone L. og Lone H.

Arbejdsgruppemødet startede med en kort introduktionsrunde, hvor gruppen fik mulighed for at hilse på Maria fra sekretariatet og vice versa 😊

1/ Siden sidst - udførte arbejdsopgaver

Nyt fra sekretariatet:

Emilie går på barsel i perioden 1. maj – 1. januar. Maria Elisabeth Laursen (MEL), der har arbejdet i fonden først som studentermedhjælper og siden arbejdet fuldtid 3 mdr. i Hannes stilling, varetager ENS' opgaver, mens hun er væk. Maria kender fonden og grupperne godt og glæder sig til de mange nye spændende opgaver.

Fugleværnsfonden har i år fået tilsagn om midler til projektet Better Birdlife, der i samarbejde med 9 øvrige partnere skal sikre bedre forhold for en lang række af kystfugle. Helt konkret knytter projektet sig for Fugleværnsfondens vedkommende sig til Tryggelev Nor, hvor stenrev, yngleøer og græssede strandenge er en del af de tiltag, der i de kommende 7 år skal forbedre forholdene for de 14 arter af kystfugle som projektet er målrettet. Læs mere om projektet i årsskriftet og på fondens hjemmeside.

I Nivå Bugt Strandenge

Fugleværnsfonden har indsendt høringssvar vedr. anlæg til muslingeopdræt. DN, DOF, Fredensborg Kommune m.fl. har også indsendt svar, der i tråd med fondens svar alle udtrykker bekymring for, hvordan anlæggene vil påvirke naturen og området som helhed. Der afventes fortsat en afgørelse af sagen.

Kystsikringen af strandvejen er endnu ikke påbegyndt. ENS kontakter kommunen og hører hvornår dette forventes at påbegynde, så det sikres, at der tages højde for fuglenes yngleperiode.

Udførte arbejdsopgaver i reservatet:

Se skema sidst i referatet.

2/ Afgræsning og hegn 2019

Kontrakten med dyreholder er forlænget i to år og løber frem til 2020. Den nye kontrakt aflønner ham ift. antallet af dyr, så hvis I observerer ændringer i dyreantallet, må I meget gerne melde det ind til MEL.

Ønsket er, at dyrene i højere grad kan holde tagrørene nede, og vi derved kan undgå at slå tagrørene. MEL vurderer i sensommeren, om dette har lykkedes.

Ellers er aftalen tilsvarende aftalen for 2018, hvor kvæget ud- og hjembringes efter følgende aftale:

Sydfolden (syd for ledhegnet): Udbindingstidspunkt ligger mellem **1. juni-15. juni**. Græsningstrykket skal ligge mellem **1-1,4 DE/ha for storkreaturer** svarende til **20-25 moderdyr med kalve og 1 tyr**. Indbindingen foregår mellem **1.-15. september**, med mindre andet aftales mellem fonden og græsningshaver.

Nordfolden (nord for ledhegnet): Udbindingstidspunktet ligger mellem **15. april-15. maj**. Græsningstrykket skal ligge mellem **1-1,4 DE/ha for storkreaturer** svarende til **17-19 dyr**. Indbindingen foregår mellem **1. oktober-1. november** med mindre andet aftales mellem fonden og græsningshaver.

Når kvæget i Sydfolden er hjemhentet i september, så åbnes leddet mellem de to folde så kvæget fra Nordfolden får adgang til alle 21 ha.

Hegnet sættes op her i uge 11, eller i starten af uge 12.

Det har fungeret godt med nedtagning af den kystnære tråd, og der er ikke sket større skader på hegnsstolper trods vinterens storme. Fremadrettet skal tråden ud mod tangen ikke tages af - hverken den yderste eller den inderste, da det indbyder til, at de besøgende utilsigtet forstyrrer livet på tangen.

3/ Forstyrrelser af fuglelivet og håndtering af disse

Der observeres fortsat en del forstyrrelser af fuglelivet i naturreservatet.

Helt konkret ses der en del løse hunde, et stigende antal kitesurfere samt havkajakker der kommer meget tæt på, og går i land på tangen. ENS opfordrer gruppen til fortsat at notere disse forstyrrelser og meget gerne tage billeder. Desuden høflig henvendelse til de pågældende med henvisning til reglerne (hunde i snor), samt information om hvorfor og hvordan, der bør tages hensyn til fuglelivet.

Dorthe fortæller, at de i Nivå kajakklub formidler til alle deres nye medlemmer, at der bør holdes afstand til naturreservatet af hensyn til fuglelivet. Hun har indtryk af, at dette respekteres. Dog er det muligt at andre kajakklubber ikke har kendskab til dette, og deres medlemmer derfor ikke er informeret. ENS tager kontakt til bl.a. Sletten kajakklub og orienterer. Desuden ser ENS, om det er muligt at få lagt besked op på kiteforum vedr. hensyn til fuglene. Birgitte oplyser, at lokalplan for havneområdet snart kommer i høring, hvor FVF kunne foreslå skiltning. ENS kontakter kommunen.

4/ Åbent Hus arrangementer

Dato	kl	Hvem
28. april	10-13	Ivan, Bo og Birgitte
26. maj	10-13	Annette, Morten og Bo
24. juli	19-21	Anders og Michael
11. august	10-13	Jan og Uffe
8. september	13-16	Uffe, Morten, Annette og Bo
6. oktober	13-16	Uffe, Jan og Bo

Turene blev revet væk –dejligt!

Øvrige ture i naturreservatet

Dato	Kl	Hvem
28. marts	10-13	Allan
25. april	10-13	Jørn
23. maj	10-13	Allan
27. juni	10-13	Jørn
29. august	10-13	Allan
26. september	10-13	Allan

5/ Kommende arbejdsdage og opgaver

Arbejdsopgaver

Se skema sidst i referatet

Peter overvejer, om der kan findes penge til at opsætte kasser til toppet skallesluger og gravand. Bl.a. nord for åen vil være et oplagt sted. Rigtig god idé! Det undersøges nærmere.

Datoer til kalenderen

Dato	Hvad	Ansvarlig / kommentar
31. marts	Affaldsindsamling	Lise koordinerer
4. maj	Fælles udflugt	Se eventuelt
1. juli	Tangens fødselsdag	Lise koordinerer
7. oktober 19-21	Arbejdsgruppemøde	Birgitte booker lokale

Lise indkalder løbende til arbejdsdage. Det fungerer godt for gruppen, og alle er tilfredse med dette.

6/ Eventuelt

Lise foreslår en fælles éndags-fugletur for gruppen. Der er generel opbakning til dette. Lokalteter som Møn og Nyord foreslås. Det bestemmes, at turen afholdes lørdag den 4. maj. Lise er tovholder og skriver ud.

Uffe orienterer om, at fiskerne har sat minkfælder op i åen. Leif Øgaard er i kontakt med kommunen og ved muligvis hvor mange mink, der går i fælderne.

Birgitte har fået en henvendelse om utilfredshed med skarvernes tilstedeværelse ved/i naturreservatet.

ENS oplyser, at Fugleværnsfonden har fået flere lignende henvendelser pr. telefon, og opridser her lidt information, der kan være til hjælp, hvis/når I får sådanne henvendelser:

FVF hilser skarven velkommen i naturreservatet, og er glade for dens tilstedeværelse. Skarven var udryddet i Danmark, men vendte tilbage i 1938. Arten er totalfredet i hele Europa og har været det siden 1980.

Der er ingen evidens for, at skarven mindsker tilstedeværelsen af andre fugle. Opfordr gerne folk til at komme til Åbent Hus-arrangementerne, så de ved selvsyn kan se den store mangfoldighed ved strandengene, samt observere skarven på tæt hold gennem teleskopet. Gruppen opfordres til at fortælle de mange gode og spændende historier om skarven, som fx at den tørrer sine vinger, da dens fjer ikke er vandskyende – det gør den til en lynhurtig og effektiv jæger, samt at netop det, at den skider træerne ihjel er med til at skabe dynamik i skovene.

ENS oplyser, at Fugleværnsfonden arbejder i 2019 med meget begrænset budget. Derfor opfordres alle arbejdsgrupper, også i Nivå, i 2019 i højere grad og selvsagt kun hvis det er en mulighed for gruppen, at tager flere opgaver. Ex. kunne være at slå under tråd, hvis der er mulighed for det.

Tak for endnu et godt møde, og mange tak til Lise for lækkert hjemmebag – mums ☺

Pas godt på jer selv, hinanden og naturreservatet til vi ses.

Bedste hilsner

Emilie

Arbejdsopgaver ved Nivå Bugt Strandenge

	Evt. Kommentarer	Er gjort	Forår/ sommer 2019	Efterår/ vinter 2019
Faste opgaver:				
Klippe langs med stien	Anders var ude med saven efter stormen –tak for det ☺	X	X	X
Slåning/rodstikning af kruset skræppe og lysesiv	Se nærmere efter dette skema		X	X
Ordne fugletårnet	Efter behov. Fjerne graffiti, rydde m.m.	X	X	X
Affaldsindsamling med DN			X	
Opfyldning af foldere		X	X	X
Udlægning af flis efter behov	Forventes ikke at være nødvendig i 2019	X		
Andre opgaver:				
Beskæring bag fugletårnet		X		
Trådhegnet ud mod tangen sat op. Se også punkt 2	Tak til Walter for at sørge for dette	X		
Slå under hegn	I det omfang det er muligt for gruppen		X	

Lysesiv og kruset skræppe

På Nivå Bugt Strandenge findes en del lysesiv og kruset skræppe. Disse arter fravælges af kvæget, og ses derfor ofte talrige på afgræssede enge. I flere naturreservater breder disse arter sig hastigt, og danner områder med høj vegetation på engene. Således kan de u hensigtsmæssigt komme til at dominere, hvis de ikke begrænses.

Begge planter sætter hvert år tusindvis af frø og kan være svære at komme af med, når de først har fået fat. Af hensyn til de jordrugende fugle, ønsker vi at disse planter begrænses på strandengene

Både lysesiv og kruset skræppe kræver flere behandlinger, og der kan derfor med fordel udvælges et indsatsområde, hvor planternes genvækst behandles igen efterfølgende. Frøene spirer på bar jord, så særligt områder med meget bar jord, kan med fordel behandles tidligt.

Her følger en intrudoktion til planterne med billeder og behandlingsmetode. Uffe kan supplere i felten.

Kruset skræppe

Den står på denne årstid med sine rød-orange frøstande.

I Nivå ses de særligt på de højere liggende arealer langs med vejen. Planten danner en lang kraftig plælerod. Større planter rodstikkes med en spade 10-15 cm under jorden. Den efterfølgende genvækst rodstikkes på ny, trækkes op eller slås. Det samme gør sig gældende med nye planter. Frøstandene fjernes gerne fra arealet, særligt i områder med bar jord.

Lysesiv

Danner store tuer af glatte slanke siv, med en ensidig knop.

I Nivå ses lysesiv på de sydligste arealer nær Mikkelsborg.

Ældre planter fravælges af kvæget, men de friske skud ædes gerne. Lysesiv skal slås lavt og så tæt ved basis som muligt. En stor hækkesaks, le, machete eller buskrydder er anvendeligt til dette. Planterne kræver ofte flere behandlinger, men eftersom kvæget æder de friske skud, hjælper de ofte med efterbehandlingen.

Alle er meget velkomne til at give et nup med planterne løbende over året, når I besøger naturreservatet